

Képek: Juhász Erzsébet Könyvtár

Modern könyvtár, klasszikus értékek

– így inspirál a topolyai
Juhász Erzsébet Könyvtár

A topolyai Juhász Erzsébet Könyvtárban az olvasás iránti szeretet nemcsak elképzelés, hanem mindennapi gyakorlat. Az olvasóvá nevelés intézményünk egyik legfontosabb küldetése, mert hiszünk abban, hogy a könyvek közösséget teremtenek, gondolkodásra ösztönöznek és formálják a jellemet.

Legyen szó irodalmi estekről, könyvbemutatókról, olvasókörökről, gyerekeknek szóló interaktív foglalkozásokról vagy épp izgalmas szabadulósobákról, minden programunk azt szolgálja, hogy az olvasás élménye közelebb kerüljön minden korosztályhoz, mert egy modern könyvtárban a történetek nemcsak elhangzanak, hanem életre is kelnek.

Hagyományból trendteremtés

Topolyán az olvasás népszerűsítésének több mint másfél évszázados hagyománya van. Az 1871-ben alakult Polgári Olvasóegylet nemcsak a művelődés és a közösségi élet bölcsője volt, hanem megteremtette annak a szellemi alapját is, amelyre 1945-ben a topolyai könyvtár épült. Az intézmény idén ünnepi fennállásának 80. évfordulóját, és ebből a gazdag múltból merítve született meg az *Olvasólámpa Kör*, amely egy modern formában újjáéledt hagyomány, ahol a közösségi olvasás élménye új fényt kapott. Civil kezdeményezés, amelynek a lelke maga az olvasó. Emellett nemcsak magyarul, hanem külön szerb nyelven is működik, így az olvasás öröme és a kulturális párbeszéd két nyelven, egymással párhuzamosan valósul meg, ahogyan az Topolyán természetesen is.

Az Olvasólámpa Kör egyszerre tisztelgés a múlt előtt és lépés a jövő felé. A régi olvasókörök hangulatát idézi, de teljesen új,

kortárs formában. Nem poros könyvek fölé hajló csendes társaság, hanem inspiráló közösség, ahol a modern irodalom kerül reflektorfénybe beszélgetések, közös gondolkodás formájában.

A cél ugyanaz, mint 150 évvel ezelőtt: közösséget teremteni az olvasás köré. Csak ma már a lámpa fénye mellé okostelefonok, digitális könyvek és online találkozók is társulnak, mert az olvasás élménye örök, csak a formája változik.

Rendhagyó oktatóterem könyvtári környezetben

A generációs olvasási mušta következő állomása a topolyai könyvtárban az óvodások, kisiskolások számára szervezett edukatív és interaktív foglalkozások sorozata. Ezek igazi élményt jelentenek, ahol a mese, a mozgás és a modern technológia kéz a kézben jár. A klasszikus könyvtári értékeket ötvözzük a 21. század eszközeivel: a meseolvasást kiegészítik szövegértést fejlesztő játékok, memória- és mozgásos feladatok, így a tanulás természetes módon válik játékká.

A programok különlegessége, hogy gyakran két nyelven egyszerre – magyarul is és szerbül is – zajlanak, ami nemcsak a többnyelvű közösség mindennapjait tükrözi, hanem játékos nyelvtanulási lehetőséget is kínál. A gyerekek észrevétlenül tanulják meg, hogy a szavak többféleképpen is csengenek, de a történetek minden nyelven összekötnek minket.

Az utóbbi években egyre több foglalkozásunk kap szociális érzékenyítő tartalmat is, hiszen hisszük, hogy az empátia, az együttműködés és az elfogadás is tanulható, mégpedig legjobban közös mesélésen, játékon és nevetésen keresztül.

„Az Olvasólámpa Kör
egyszerre tisztelgés
a múlt előtt és lépés
a jövő felé.
A régi olvasókörök
hangulatát idézi,
de teljesen új,
kortárs formában”

Már harmadik éve szervezzük meg októberben a Mentális egészségnapokat, amelyek a lelki jóllét, az önismeret és az egymásra figyelés fontosságát helyezik középpontba. Ilyenkor a könyvtár megte-lik étellel: mesefoglalkozások, beszélgetések, irodalmi estek és kreatív műhelyek váltják egymást, a cél pedig mindig ugyanaz – hogy egy kicsit jobban meg-értsük önmagunkat és a másikat.

Idén a legkisebbek körében a Csalódott teknős című interaktív mesefoglalkozás aratta a legnagyobb sikert. A gyerekek játékos formában ismerkedtek meg az érzelmek világával, miközben megtanulták, hogy az odafigyelés és a megértés minden barátság alapja. A program végén pedig igazi meglepetés várta őket: élő teknősökkel találkozhattak a könyvtárban, akiket természetesen meg is simogathattak. Így vált a mese szó szerint életre kelt élménnyé a könyvtár falai között.

A topolyai Juhász Erzsébet Könyvtár esetében nemcsak a központi épület, hanem fiókkönyvtárai is kiemelt szerepet töltenek be a közösségi életben. A Liget Műhely Alapítvány 2024-es programjának köszönhetően könyvtárunk értékes Liget-

„Ezek a foglalkozások azt bizonyítják, hogy az irodalom nem egy távoli, elvont világ, hanem élő gondolat, csak a kulcsot kell jól megforgatni a „szabadulószoza” ajtajában”

kiadványcsomaggal gazdagodott – könyvekkel, mese-CD-kkel és a Szitakötő folyóirat számaival. Ezekre építve indítottuk el ismeretterjesztő foglalkozássorozatunkat, amely hónapról hónapra más-más témát dolgoz fel, a természet, az emberi kapcsolatok és a tudatos életmód világából merítve.

A sorozat első állomása a bácskossuthfalvi fiókkönyvtárban valósult meg, ahol az Építs kertet! című foglalkozás a gyerekek számára igazi kalanddá vált. A résztvevők nemcsak mesét hallgattak és játszottak, hanem saját kis magokat is ültettek, amelyeket később a könyvtárba visszatérve öntözhetnek, gondolhattak tovább.

A program így nemcsak a természet szeretetét és az olvasás örömét közvetítette, hanem felelősségre, kitartásra és gondoskodásra is tanított, hiszen ahogy a magból növény lesz, úgy növekszik a tudás és az élmény is, ha rendszeresen visszatérünk hozzá.

Szabadítsuk ki az irodalmat! – szabadulószoza, kincskeresés középiskolások részére

A topolyai Juhász Erzsébet Könyvtárban + a középiskolások számára szervezett foglalkozások célja az, hogy az irodalmat kiszabadítsuk a megszokott, tantermi keretek közül, és új, élményszerű formában közelítsük meg. Itt nem csendben olvasunk a polcok között, hanem gondolkodunk, vitatkozunk, játszunk. A diákok komoly irodalmi műveket dolgoznak fel, de úgy, hogy az számukra is érthető, átélhető legyen. Az olvasás a felkészülés része, hiszen a tör-

ténetek mélyebb megértésére csak ezután van lehetőség. A könyvtárban berendezett szabadulószozában kell bizonyítaniuk, hogy valóban értik, amit olvastak. Az egyik legsikeresebb ilyen irodalmi játékunk Juhász Erzsébet Határregény című művére épült. Különleges élmény volt, hogy a könyvtár névadójának legismertebb regénye így vált a fiatalok számára is izgalmas, felfedezésre váró történeté.

Ezek a foglalkozások azt bizonyítják, hogy az irodalom nem egy távoli, elvont világ, hanem élő gondolat, csak a kulcsot kell jól megforgatni a „szabadulószoza” ajtajában.

A középiskolások számára időszakonként könyvtárhasználati foglalkozásokat tartunk, amelyek nem frontális előadások, hanem igazi kincskereső kalandok. A diákok játékos formában fedezik fel, hogyan működik a könyvtár: megismerik az ETO logikáját, a könyvek rendszerezésének alapelveit, miközben rejtett nyomokat követnek, könyvekben elbújt utalásokat és polcok mögé rejtett rejtvényeket oldanak meg. A játék szerves része a könyvtár elektronikus katalógusa és a mobiltelefonos applikációja, így a fiatalok a digitális eszközöket is aktívan bevonják a feladatmegoldásba.

A kincskeresés végére nemcsak a „titkos kódot” találják meg, hanem azt is megtanulják, hogyan érdemes gondolkodni, keresni és tájékozódni a könyvtár világában. Mindez egyszerre fejleszti a logikát, az információkeresési készséget és az együttműködést, éppen úgy, ahogy a modern könyvtár is ötvözi a hagyományt a digitális tudással.

Bednárík Prokec Zita

Építs kertet! című foglalkozás a bácskossuthfalvi fiókkönyvtárban

Oktatóterem könyvtári környezetben a központi épületben Topolyán

Könyvtárismereti játékok